

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu. Oddział w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5. Przedstawicielstwa: w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, ul. Toruńska 22 w Inowrocławiu, ul. Toruńska 1 w Gdyni, Starowiejska 19.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 2,95 zł. miesięcznie, 8,85 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3,34 zł. miesięcznie, 10,01 zł. kwartalnie. Pod opaską: w Polsce 6,95 zł., zagranicą 9,25 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Redakcja 3316, 3326, Administracja 3315, — Oddział w Bydgoszczy 1299. Przedstawicielstwa: Toruń 1546, Grudziądz 1294, Gdynia 1460, Inowrocław 420.

Numer 11.

BYDGOSZCZ, niedziela dnia 13 stycznia 1935 r.

Rok >XIX.

Dwa pytania.

Jeżeli Rzeczpospolita ma być „wspólnym dobrem“ wszystkich obywateli państwa, to projektowana konstytucja mimo poprawek senackich nie może stać się prawem. Z dwóch względów. Przy czytaniu tekstu nasuwają się dwa pytania, a mianowicie: czy jej treść odpowiada duchowi polskiemu i czy jej układ ma znamiona statutu.

Rozbierzmy te kwestje bez uprzedzeń. Chodzi przecież o zbyt wielką stawkę, aby nie zdobyć się na rzeczową ocenę dobrej woli i uczciwości publicznej autorów tej kardynalnej ustawy, od której bez jakiegokolwiek przesady zależy los naszego państwa i był narodu. Z równym prawem od twórców ustawy wymagać należy, iżby liczebną przewagą nie mierzyli ważkości swej argumentacji i tą arytmetyką nie legitymowali siły swej głoszonej prawdy. Liczbę stworzyła tu wątpliwej wartości zręczność, prawda chodzi bez niczyjej pomocy.

Jest to nieszczęściem dla Polski, że tak pierwsza jak i obecna konstytucja rodzi się w atmosferze podniecenia, podejrzeń, a nawet osobistej niechęci; chwilami ma się wrażenie, jakoby partycypanci z przeciwnych obozów robili sobie „na złość“. Gdy bowiem ustanawiano konstytucję marcową, a komendant Piłsudski był naczelnikiem państwa, zwolennicy Romana Dmowskiego nie „zyczylili“ prezydentowi Rzplitej tych uprawnień, na które obecnie z zaciśniętymi zębami w dwójnasób zgodzić się są zmuszeni. Dzisiaj, gdy po krótkim wstępie do nowej historii polskiej pisze się rozdział marszałka Piłsudskiego, tą samą monetą „na złość“ skrajni „demokracji“ Moraczewskiego z komunizującymi kategorjami światopoglądu z ukrytym sykiem przykładają rękę do ustroju jedynowładztwa głowy państwa. Cóż to za fatalna niesamowitość! Człowiek pyta się, czy rozum zbiorowy stanął dęba, czy logika społeczna trzeszczy w posadach?

W marcu 1921 r. katechizm polski postawił prezydenta Rzplitej kreskę wyżej od zwykłego ministra, a drugie wydanie tego katechizmu, będące już prawie u zecera drukarni państwowej, przewiduje dogmat „absolutnego“ prezydenta. Cóż to za rozpiętość w przesunięciu się pojęć w „demokratycznym“ społeczeństwie, które zna „istotno“ polską sentencję: „szlachcie na zagrodzie równy wojewodzie“.

Artykuły, w których autorowie projektu wynoszą prezydenta na demokratyczny ton, to tezy dyskusyjne, to temat wieców jutrzejszych, na których olbrzymia lewa demagogia ze Sosnowca, Łodzi, Bielska i t. d. obmyślać będzie sposoby zgruchotania go. Bezpośrednio po tych artykułach należałoby w całości umieścić rozporządzenie o Berezie Kartuskiej, aby ten tron demokratyczny zachował się kilka lat. Nie drażniłby heretyków społecznych, gdyby na tronie zasiadł monarcha; bo takie już jest przyrodzenie plemienia polskiego, wyrosnięte na tradycji i historii, że szemrać będzie przy straganach na rynku ale gdy król otwartą karocą przejeździe, umilknie, stanie twarzą do przejeżdżającego i ze schyłym grzbietem trwa, aż z widnokręgu zniknie majestat; gdy przejeździe prezydent w takim czy innym państwie, tylko policjant i żołnierz stanie na baczność. Tego nie zmienimy (Ciąg dalszy na stronie 2-giej).

Do projektu Konstytucji wprowadzono zasadnicze poprawki Swobody obywatelskie i niezależność sądów zostały konstytucyjnie zagwarantowane.

Dodatnie skutki rzeczowej krytyki senatora Makarewicza.

(Telefonem od własnego sprawozdawcy parlamentarnego).

Warszawa, 11. 1.

Referent projektu konstytucyjnego, sen. Rostworowski (BB) zgłosił szereg poprawek. A więc w rozdziale I projektu jedna poprawka ma głębsze znaczenie. Powiedzione jest tam: „żadne działania nie może stanąć w sprzeczności z celami państwa“. Ponieważ prof. Makarewicz (Ch. Sp) wyraził wątpliwość, że to może być rozumiane jako otwarcie drogi do samowoli administracyjnej, przeto referent dodaje słowa: „**wyrażeniem w jego prawach**“. Referent przypuszcza, że w ten sposób nikt nie będzie mógł poddać w wątpliwość idei, że państwo polskie jest i chce być państwem praworządnym.

W rozdziale II jest poprawka do art. 13, który mówi o uprawnieniach Pana Prezydenta. Na komisji kwestjonowano ostatni ustęp o prawie łaski i o wykonywaniu „pieczy prawnej“ Mianowicie wyrażono opinię, że trzeba określić, na czym polega prawo łaski. Otóż to zostało uwzględnione w późniejszych rozdziałach o sądach. Zbyt nieokreślone powiedzenie o wykonaniu „pieczy prawnej“ zostało zupełnie skreślone.

W rozdziale IV wprowadzony został nowy artykuł 32, który ma następujące brzmienie: 1) „**Posel nie może sprawować mandatu senatorskiego**“. 2) „**Ustawa oznacza urząd i stanowiska, których przyjęcie pozostawia za sobą utratę mandatu poselskiego**“. 3) „**Posłowie nie wolno wykonywać czynności, nie dających się pogodzić ze sprawowaniem**

mandatu pod skutkami, określonymi w ustawie“.

Ten trzeci ustęp w zrozumieniu referenta ma być podstawą konstytucyjną do stworzenia kodeksu etyki poselskiej, tak, jak są kodeksy etyki zawodowej, lekarskiej czy adwokackiej.

Następnie został zmieniony ust. 3 art. 31, w którym jest mowa, że poseł może być pociągnięty do odpowiedzialności za wystąpienia, sprzeczne z treścią ślubowania. Ponieważ w tekście ślubowania są pewne określenia, które nie dają się łatwo ująć w formę prawną, zmieniono powyższe wyrazy na określenie „sprzeczne z obowiązkiem wierności wobec państwa polskiego“.

Dość zasadnicze poprawki wprowadzono w rozdziale o sądach.

I tak zmieniony został tytuł rozdziału z „sądy“ na określenie „wymiar sprawiedliwości“. Zadania sądownictwa zostały określone w formie nieco ściślej-

nej w ten sposób: „Przez wymiar sprawiedliwości sądy strzegą ładu prawnego w państwie i kształtują poczucie prawne społeczeństwa“.

Następnie został dodany nowy artykuł tej treści:

1) **Sędziów mianuje Prezydent Rzeczypospolitej, jeżeli ustawy inaczej nie ustanowią.**

2) **Organizacja sądów, tudzież odrębne stanowisko sędziów, ich prawa i obowiązki oraz uposażenie określa ustawa.** (W ten sposób podkreślona została niezależność tej gałęzi działalności państwowej od innych organów. — red.)

Nadto dodano artykuł specjalny, dotyczący nietykalności sędziowskiej, który ma następujące brzmienie: „**Sędzia nie może być pociągnięty do odpowiedzialności karnej bez zezwolenia właściwego sądu dyscyplinarnego, ani zatrzymany bez nakazu sądu, chyba, że został schwytany na gorącym uczynku**“.

Zabezpieczenie praw obywatelskich

W art. 51 wprowadzono trzy nowe ustępy, dotyczące swobód obywatelskich. „**Uważaliśmy — powiedział sen. Rostworowski — że ustawa konstytucyjna stoi na gruncie obywatela wolnego, związanego z państwem, obowiązane do służenia temu państwu, jako człowiek wolny, która to wolność jest nabytkiem dziesiątków lat. Sądziłiśmy, że ta rzecz nie musi być koniecznie wyrażona w konstytucji. Ponieważ jednak sen. Makarewicz wyraził wątpliwość, że to mo-**

że być rozumiane jako odstępianie od czegoś, od czego nie zamierzamy odstąpić, dlatego wprowadzamy trzy nowe rozdziały:

1) **Żadna ustawa nie może zamykać obywatelowi drogi sądowej dla dochodzenia krzywdy lub szkody.**

2) **Poręcza się wolność osobistą, nietykalność mieszkania i tajemnicę korespondencji.**

3) **Ustawy określają warunki, w jakich może być dokonana rewizja osobista lub domowa, albo naruszona tajemnica korespondencji.**

W rozdziale o administracji państwowej ważne jest postanowienie, że tylko podział na województwa wymaga aktu ustawodawczego. W art. 57 wyrażono postulat, że samorządy mają i muszą mieć w pewnych ograniczonych rozmiarach i w sposób ostrożny przyznane pewne upoważnienia w zakresie ustawodawczym na ich obszarze.

Tak brzmią wszystkie ważniejsze poprawki, oprócz bardzo wielu redakcyjnych, których nie przytaczamy.

Na wniosek sen. Perzyńskiego komisja przyjęła wszystkie poprawki referenta. Część poprawek prof. Makarewicza została uwzględniona przez referenta, część zaś komisja senacka głosami BBWR odrzuciła. Następnie przyjęto cały projekt konstytucji wraz z poprawkami głosami BBWR.

Przewodniczący sen. Targowski oświadczył, że tekst uchwalony przedstawi marszałkowi senatu. Najbliższe posiedzenie senatu, na którym poprawki konstytucyjne zostaną uchwalone i przekazane sejmowi, odbędzie się 16 bm.

Jak widzimy, **rzeczowe ustosunkowanie się sen. Makarewicza do projektu konstytucji jednak nie pozostało bez wpływu na jego treść.** Jest to nowy dowód, że w dzisiejszych warunkach, na jakie takie powodzenie liczyć może tylko opozycja rzeczowa.

50-stopniowy mróz w Rosji.

Narzekamy na mróz. Temperatura kilkanaście stopni poniżej zera sprowadza zawikłania do naszego życia codziennego. A tymczasem telegramy donoszą z Rosji, że tam termometry wskazują na 50 stopni niżej zera. Na zdjęciu wieś rosyjska w lodzie i śniegu.

Serce nie sługa, nie zna co to pany!

czyli Traktat o miłości i towarzyszących jej objawach a to na tle filmu „Śluby ułańskie“.

Zamiast Kroniki Niedzielnej.

Bydgoszcz, 12 stycznia.

Szanowne Panie! Przemile Czytelniczki moje!

Temat mej dzisiejszej Kroniki Niedzielnej wstrząśnie do głębi jestestwem Waszem, a dusze i serca rozpali Wam do białej gorączki. Pisać bowiem będę o miłości.

Nie będę rozpoczynał mej dyzertacji od banalnego pytania: co to jest miłość? Znacie ją. Znacie ją z przemarzonych nocy z obłąkańczych uniesień, z wysuszonych płuc i ze spalonej wątroby.

Bo dr. Evers ustalił, że miłość w organizmie zakochanych pozostawia straszne ślady: wysuszone płuca i spaloną wątrobę.

A Pliniusz w „Historia naturalis“ mówi i pisze bez zająknięcia: amantes — amentes! zakochani — zwarjowani!

A więc wiecie już, co to jest miłość. Powstaje ważniejsze pytanie: skąd mi się wzięło pisać dziś o miłości?

Otóż nie poruszałbym mem świętokradczem piórem tak niebiańskiego tematu, gdyby nie szpetna walka, jaka rozgorzała dookoła filmu „Śluby Ułańskie“.

We filmie tym podoficer zaleca się do służącej. Inde irae. W tem leży kamień obrazu.

Wachmistrz i służąca... Cóż za dysproporcja społeczna. Co za rażąca niedobór stanów na arenie miłości!

Takie podniosły się głosy, które podchwyciła skwapliwie „Polska Zbrojna“, a „Dziennik Bydgoski“ najniepotrzebniej to powtórzył.

Zabierali w tej materji publicznie głos: kapitan M. Piekarczyk, wachmistrz Br. Morawski, żona sierżanta Felicja Ciepłińska i inni. Jednym słowem rozpętała się burza dookoła tego filmu. Hańba, Skonieczny! (tak się nazywa ów romanujący ze służącą wachmistrz). Hańba wszystkim, którzy ten film nakręcali!

Skończyło się na tem, że kina, aby nie narażać się panu kapitanowi, panu wachmistrzowi i pani sierżantowej, wycięły z filmu kawałki taśmy, na jakich była uchwycona ta perfidna scena zalotów podoficera do służącej.

Dotychczas nikt jakoś nie stanął w obronie tak sponiewieranej miłości. Ja pierwszy wkładam na moją starą głowę szyszak bojowy i śpieszę odparować wymierzone w Amora ciosy. Za dźwizę obrałem sobie słowa Brodzińskiego: Serce nie sługa, nie zna co to pany!

Tak — ja to wiem najlepiej. Bo przyznam się Wam w zaufaniu, drogie Panie, że tylko raz w życiu kochałem się standesgemäß. A była to artystka sceniczna. Zatem taka pokrewna mi dusza olimpijska. Redaktor i primadonna. Pasowaliśmy do siebie z tytułu naszej pozycji towarzyskiej. Trwało to nawet parę miesięcy.

Ale potem przyszła na mnie Sturm-und Drangperiode.

Ładny buziak, figlarne oczy, zgrabna postać i dziewczęcy urok — to było coś, do czego się zapalałem. Za młodu zapalałem się jak wulkan, w wieku stałym jak żarówka elektryczna, a w końcu jak lampa gazowa z koszulką. W tym ostatnim stanie przetrwałem po dziś dzień.

Ale nigdy mi do głowy nie przyszło spytać mej ubóstwianej, co ty za jedna? Jesteś może hrabianką? Albo córka obywatelska? A może masz bodaj uniwersytet? Bo inaczej nici z naszej miłości!

Pech chciał, że dziewczę, które stało się moim ideałem, było zawsze domestyką, albo szwaczką, albo ekspedjentką lub inną niewolnicą swego zawodu. Nie było mi nigdy danem nadzieć się na arcyksiężniczkę, albo bodaj na siostrę cesarza Wilhelma, jak to miał szczęście ten łobuz Zubow.

Ot — i w tej chwili moim ideałem jest pewna bufetowa, dziewczę cudne jak grecka Diana, choć bez rodowodu i bez doktoratu. Może znów jaka pani sierżantowa powie, że taka miłość jest wbrew dobrem obyczajom. Ale co ro-

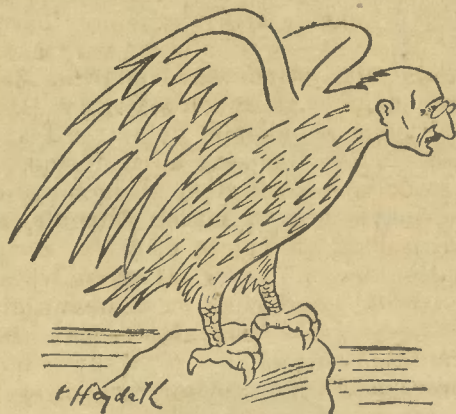

bić? Herb szlachecki nie budzi we mnie emocji. Tymczasem jeden uśmiech tej dziewczyny otwiera mi na ościernie wrota do raju. Szkoda tylko, że ona nigdy się do mnie nie uśmiecha i wogóle nic o mnie nie chce wiedzieć.

Z powyższych przykładów, zaczerpniętych z mojego żywota, każdy łatwo pozna istotę miłości. Mówi się: spiritus flat ubi vult. Ale z jeszcze większą racją powiedzieć można: amor flat ubi vult! A że mnie zawsze zawiął tam, gdzie nie wypada, to już jego, nie moja wina.

Niekiedy przychodziło na mnie rozpoznanie złego i dobrego, ogarniała mnie

skrucha i mówiłem sobie, że to jednak nie wypada tak uganiać za młodemi plebejuskami, że powinienem się szanować i pomyśleć raczej o jakiejś szlachetniejszej zwierzynie. Doszło nawet do tego, że stawiałem sobie przed oczy i przed rozum rzymskie przysłowie: aquila non capit muscas! orzeł nie łowi much! Orłem w tym wypadku byłem naturalnie ja.

Aż raz zrodziło się w mej duszy postanowienie, poszukać sobie Beatryczy w odpowiednich dla mnie sferach towarzyskich. W tym celu chciałem pójść zeszłego roku na bydgoski bal prasy. Ale cóż się pokazało? Że ani ja, ani prezes Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich nie mamy fraka. Rada w radę przeferosowaliśmy, aby to nie był bal, tylko reduta, do której wystarczy mieć na sobie marynarkę zamiast fraka. I tak się też stało. Zamiast balu odbyła się reduta. Ale beze mnie. Byłem już speszony.

Niedługo potem natknąłem się na nauczycielkę, a więc na istotę żeńską z dyplomem, co nadawało jej niejako prawo do mojej miłości. Oglądałem ją sobie i powoli poczęło się rodzić we

mnie przekonanie, że to jest ta legendarna połowka brzoskwini, która będzie do mnie pasować. I póki znaleźmy się powierzchownie tylko, „wszystko było

Co to jest „desinteressement“?

Desinteressement jest, gdy Anglik i Francuz spokojnie patrzy, jak Włoch morduje Abisyńczyka.

dobrze. Ale w miarę, im ta znajomość stawała się gruntowniejszą, ogarniało mnie coraz większe rozczarowanie. Bo to nasz lud dobrze mówi: bez ciekawości niema miłości! Wreszcie ta ciekawość tak daleko mnie zaprowadziła, że powiedziałem sobie: co mi dyplom i tytuły, skoro nogi jak u guly! I już nie pokazałem się więcej.

W ten sposób nawróciłem się znowu do chrześcijańskiej zasady Ojców Kościoła: zstąp do małuczkich i obcuj z nimi! A są jakie przeszkody stanowe — amor vincit omnia! miłość wszystko zwycięży! Bo zresztą poco to robić ze siebie samuraja in puris naturalibus? Tego nie przewidywał nigdy żaden kodeks świata. To dopiero pan wachmistrz Morawski i pani sierżantowa Ciepłińska takie coś wymyśliły, a głupie gazety to wydrukowały.

Więc co do mnie pozostaje nadal cavaliere servante pokojówek, szwaczek, modniarek i różnych panien sklepowych. Mała godność, żadna kasa, ale zato co za rasa! Bo cóż mi po pani prezesowej albo doktorowej, która choćby sobie piżamę ze samych dyplomów albo stuzłotówek uszyła, jeżeli w tej piżamie nie znajdzie tego, do czego dusza moja tęskni.

Jedno tylko rozumiem i uznaję: że jako rzetelny chadek nie mogę się kochać w żydówce. Ani Korfanty nie dałby mi zato rozgrzeszenia. A szkoda. Bo taka mieszana miłość musi mieć swój specyficzny urok.

Takie są moje uwagi o miłości wyższego stanu do niższego. To nie jest „postpolitowaniem się z kucharką“, jak twierdzi pani sierżantowa Ciepłińska, to jest demokratyzacja tej wielkiej potęgi, którą przyrodniczy i filozofowie nazywają anima mundi — dusza świata. Najlepiej zrozumiał to Hitler, który zaprowadził zgleichszaltowanie miłości. Zaczem miałbym ohotę zawołać: heil Hitler! Bodaj na tem jednym polu, które nam Niemcom tylko na przyjemność i na zdrowie wyjść może.

Rekapituluję i reasumuję:

1) Miłość nawet ta wojskowa, nie jest łufą armatnią, którą można kierować na dół i do góry.

2) Nie jest nigdzie powiedzianem, że Amanda albo Lidja już z tytułu swego urodzenia czy stanowiska są bardziej pożądana godne od Baśki albo Kaśki.

3) Nie zrażaj się, gdy ci kobieta powie: nie! albo się i oburzy. Mamy bardzo dobre przysłowie: parsknęła koza na wilka, a wilk ją jednak zjadł!

Czego życzy wszystkim swoim Czytelniczkom St. B.

Nagana Watykanu dla biskupów Spiry i Trewiru.

Paryż, 11. 1. (PAT.) „Le Petit Journal“ donosi, że papież w czasie rozmowy z Lavalem miał mu zakomunikować, że biskupi Spiry i Trewiru, którzy polecili katolikom mieszkającym na terytorjum Saary modlenie się za niemiecką ojczyznę, otrzymają nagane, gdyż w ten sposób przesadzają wynik plebiscytu.

Pobicie Polaka przez szturmowców

Gdańsk, 11. 1. Na ul. Langgasse w Gdańsku pobity został Polak Kubicki przez szturmowców za niesalutowanie sztandaru przechodzącego oddziału bojówkarzy narodowo - socjalistycznych. Zapewne jest to „uzupełnienie“ do rozmów Greisera w Warszawie.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

Siódmy dzień ciagnienia.

I ciagnienie
Główne wygrane
50.000 zł. — 94007.
10.000 zł. — 19806 39101 45519

431 510 57 86 827 59 81 134409 35
840 44.
135078 177 577 615 707 48 960

112 242 334 88 59 524 706 45 114029
640 115010 355 74 408 16 506 660 62

80267 339 661 817 993 81132 76 380
682 902 82213 503 612 25 922 83136

20114 305 689 817 21052 155 240 60
501 62 841 22090 178 483 591 694 702

Wygrane po 200 zł.
518 1121 685 2338 452 531 700 839

II ciagnienie
Wygrane po 200 zł.
61 76 224 663 1175 259 313 448 70

III ciagnienie
Wygrane po 2.00 zł.
233 312 418 734 41 806 959 70

IV ciagnienie
Główne wygrane
Po 50.000 zł. — 124656 134331.

100011 63 78 205 50 909 25 31
101199 551 56 59 641 102087 240 50

45116 80 202 478 517 77 727 57 333
46020 95 146 57 323 702 951 47066

50184 226 94 460 51227 311 66 583
52105 24 509 762 53218 385 54135 321

20214 423 89 80 830 21026 64 165
270 401 73 505 900 52 68 22333 79

Po 10.000 zł. — 29943 38152 60542
91222 99621 113580 161194 171246

120255 340 91 603 870 974 121028
140 233 48 397 433 601 122006 9 267

120553 121103 5 715 64 122196 961
123024 43 117 575 565 988 124202 56

100037 155 512 685 814 910 38
101112 510 672 92 102263 409 722

60086 453 72 833 61007 841 963
62002 84 101 239 517 922 63480 836

Wygrane po 200 zł.
277 1217 355 622 806 959 2035 336

160429 89 558 640 792 161411 607
19 76 889 162157 225 449 806 163194

Wielka wygrana zł 50.000

w 7 dniu ciagnienia klasy IV-ej padła na nr. 94007 w najszcześniejszej kolekturze
„USMIECH FORTUNY”

BYDGOSZCZ, Pomorska 1. Oddział w TORUNIU, ul. Żeglarska 31.

Oprócz tej wielkiej wygranej padły w pierwszych dniach ciagnienia obecnej klasy IV-ej w kolekturze „Uśmiech Fortuny”

wygrane: Zł 10.000 na los 2548
Zł 5.000 na los 5106
Zł 5.000 na los 7066
Zł 5.000 na los 139347

Jak więc widzimy „Uśmiech Fortuny” jest jedynym prawdziwym źródłem szczęścia. (6.0)

WIELKI MECZ HOKEJOWY W BYDGOSZCZY.

W niedziele, dnia 13 bm. o godz. 12.30 w południe odbędzie się na ślizgawce Bydgoskiego Klubu Sportowego „Polonia” przy ul. Hetmańskiej wielki mecz hokejowy między Klubem Sportowym Y. M. C. A. (dawniej Lechja) z Poznania a Bydgoskim Klubem Sportowym „Polonia” z Bydgoszczy. Zawody te zapowiadają się nadzwyczaj ciekawie.

PIERWSZY KROK BOKSERSKI.

K. S. Astorja Zw. Strzel. przeprowadza pierwszy krok bokserski dla stowarzyszonych i niestowarzyszonych w dniach 21, 25 i 27 stycznia w sali Małeckiego (IV śluza). Treningi przygotowawcze dla niestowarzyszonych przeprowadza się w poniedziałki i piątki każdego tygodnia w sali gimnastycznej Gimnazjum Humanistycznego

Zł 5.000 na nr. 19250

oraz wiele wygranych po zł 2.000. — i 1.000. — padło w 7-y dniu ciagn. kl. IV 31 Lot. w szczęśliwej kolekt. bydg.

KAFTALA

pod kier. trenera Kugacza. Zgłoszenia przyjmują się na treningu względnie skrytką pocztową 86. Wpisowe wynoszą od zawodnika 30 groszy.

ŁYŹWIARSKIE MISTRZOSTWA POMORZA.

Łyżwiarskie mistrzostwa Pomorza w jeździe figurowej i szybkiej odbędą się w Toruniu w niedziele, 20 bm. W Bydgoszczy przyjmuje się zapisy i udziela informacji na ślizgawce Bydgoskiego Klubu Sportowego przy ul. Staszica.

Min. Poniatowski o konieczności zwiększenia dochodów rolnictwa.

(Ciąg dalszy).

ki się zmieniły, jest więc rzeczą pożądaną, aby przejść na produkcję roślin bardziej pokupnych, a przedewszystki- m zastąpić importowane produkty własnymi, o co rolnictwo może mieć słuszną pretensję. W dzisiejszym stanie rzeczy trudno jest rywalizować z produkcją zagraniczną, zwłaszcza co do cen. Konieczna więc jest pomoc państwowa.

Mimo to pan minister jest zdania, że punktem wyjścia musi być pełne zatrudnienie sił pracujących i wyzyskanie całości pracy, pomimo, że rezultaty tej akcji okazały się dopiero w dalszej przyszłości. Zasada, że każdy nowy nakład musi być oparty na ścisłej kalkulacji opłacalności, prowadzi często do wniosku, że właściwie nie się nie opłaca. Rachunku takiego u nas — zdaniem ministra — prowadzić nie wolno i wysiłek, o którym wspominał, musi być uczyniony. **Cały martwy dziś rezerwuar pracy, jakim jest wieś, musi być zużyty na podniesienie gospodarstwa rolników.** Musi być podjęty wysiłek, w celu zapewnienia każdej rodzinie rolniczej podstaw dla swego bytu na swoim warsztacie rolnym; musimy wejść na rynek z pełnowartościowym produktem. W tej intensyfikacji rolnictwa największą rolę przyznaje minister oddziaływaniu oświatowemu. To też wiele nadziei pokłada on w narastającej fali młodzieży wiejskiej, która niesie ze sobą zarodek podniesienia poziomu kulturalnego wsi i intensyfikowania warsztatów rolnych.

W akcji, mającej na celu usprawnienie techniki zbytu, wielką wagę przywiązuje minister do placówek spółdzielczych, natomiast jest przeciwnikiem powierzania samorządom handlowych agend, gdyż wiążą się one zawsze z pewnym ryzykiem. Wielką wagę przywiązuje minister do regulacji zadłużeń, które mają podnieść opłacalność warsztatów i dlatego chciałby, „żeby w tym zakresie wykonano wszystko to, co bez szkody dla innych obywateli dałoby jak najlepsze wyniki w rolnictwie.

Rola lasów państwowych w gospodarstwie Polski.

W ciągu 15 lat zmniejszyły się lasy o 700.000 hektarów.

Następnie przeszedł min. Poniatowski do omówienia gospodarki lasów państwowych i podniósł wagę tego zagadnienia. Rozpatrując konjunkturę na rynku międzynarodowym, minister spodziewa się prędzej czy później poprawy cen i konjunktury na drzewo. **Zasobność więc w drzewo może uczynić z Polski najpoważniejszego dostawcę w obrotach międzynarodowych.** Trzeba więc na przyszłość odpowiednio szanować nasz drzewostan i należyście traktować lasy państwowe, zwłaszcza, że obszary leśne szybko się zmniejszają i dzisiaj posiadamy zgórz 700.000 ha mniej lasów, niż w momencie odzyskania niepodległości.

Ten stan rzeczy zmusza więc do baczeń uwagi na przyszłość. **Zasobność lasów państwowych jest, zdaniem ministra bardzo wartościowa,** a jej działalność pionierska, w celu ugruntowania zbytu w tych krajach, do których eksport naszego drzewa nie był dotychczas skierowany, jakkolwiek pociąga za sobą koszty, to jednak odbija się dodatnio na całokształcie gospodarstwa leśnego w Polsce.

W gospodarce lasów państwowych nastąpiła **znížka dochodów wskutek spadku cen.** Ostatnio jednak dają się odczuwać tendencje zwykłe, a tem samem bilans gospodarki lasów państwowych się polepszy. Dochodowość lasów państwowych oblicza minister na przeszło 20 milj. zł. Wbrew temu, co się mówi, lasy państwowe płacą już obecnie około 6 i pół milj. zł z tytułu podatków samorządowych i państwowych, a w Małopolsce także z tytułu podatku gruntowego. Gdyby nawet, jak wywodzi minister, rozciągnąć opłacanie podatku gruntowego przez lasy państwowe na pozostałe dzielnice, to wydatek

z tego tytułu wyniosłoby do 3 milj. zł, co tylko nieznacznie uszczupliłoby dochód Operację taką uważałby minister za słuszną. Zyski w stosunku do rozmiarów eksploatacji są istotnie niskie, ale nie trzeba zapominać, że w innych krajach zetatyzowane lasy dają deficyt.

Na popołudniowym posiedzeniu ko-

misji budżetowej zabierali w dyskusji głos posłowie Kalinowski (Str. Lud.), Kleszczyński (BB), Łucki (Ukrainiec) i Bitner (Ch. Lud.). Ostatni zwrócił uwagę na szereg dotkliwych bolączek dnia codziennego, jak wysoki koszt upomnień podatkowych, nakładanych kar, nowych podatków i t. d.

w rekordowym nienotowanym stosunku 35:0 (15:0).

W jeździe figurowej po pierwszym dniu na pierwszym miejscu znajduje się Adam Sobota ze Lwowa przed Mysowskim (Wilno), Zawadzki (Warszawa), Lederem (Kraków), Nawrotem (Lublin), Michałowskim (Łuck) i Grząskim (Poznań). Wśród dziewcząt na pierwszym miejscu uplasowała się Krystyna Karczewska (Warszawa) przed Mięśowiczówną (Kraków), Pudłowską, Samborowską (Lwów) i Lipińską (Łuck). Zespołowo prowadzi Warszawa 12,1 pkt. przed Krakowem 10,6 pkt., Lwowem i Wilnem po 10,1 pkt., Lublinem 5,2 pkt., Łuckiem 5 pkt. i Poznaniem 2,1 pkt.

Proces przeciw zabójcy małego Lindbergha.

Flemington, (New Jersey), 12. 1. (PAT). W dalszym ciągu procesu Hauptmana obrońca oskarżonego adw. Reilly zasypywał pytaniami jednego z głównych świadków oskarżenia dr. Condomina, starając się podważyć wiarygodność jego zeznań.

Sam Hauptman na dzisiejszej rozprawie zjawiał się błądliwy i wyglądał tak, jakby spędził bezsenne noc.

Na skutek krzyżowych pytań Reilly'ego między nim a dr. Condominem doszło do starcia w sprawie kasetki, w której doreczony został okup Hauptmanowi. Początkowo Condomin nie chciał wyjawiać pochodzenia tej kasetki, w końcu stwierdził, że zrobiona została specjalnie według jego planów na polecenie Lindbergha i pułk. Breckenbridge'a, a to celem późniejszego ewentualnego jej poznania.

Flemington, 11. 1. (PAT). Główny świadek ze strony pułkownika Lindbergha dr. Condom zeznał około 7 godzin. Pytania obrońcy Hauptmana doprowadziły kilkakrotnie świadka do prawdziwej wściekłości. M. in. obrońca spytał go, czy prawdą jest, iż swego czasu został usunięty ze szkoły za niewłaściwe zachowanie się wobec nauczycielki. Świadek gorąco zaprzeczył temu. Pułkownik Breckenbridge, przyjaciel Lindbergha, stwierdził, że dr. Condom nie otrzymał ani jednego centa za swe usługi pośrednika w pertraktacjach z bandytami.

W dalszym ciągu procesu przedstawiciel władz policyjnych przedłożył sądowi zeznania Hauptmana, złożone

przez oskarżonego w urzędzie policyjnym natychmiast po aresztowaniu. Sędzia dołączył powyższe zeznania do akt sprawy.

Flemington, (New Jersey), 11. 1. (PAT) Dzisiejszy dzień procesu Hauptmana wypełniły zeznania pani Koeran która swego czasu złożyła wizytę dr. Condominowi w imieniu gangsterów. Adw. Reilly wezwał tego świadka na sprawę chcąc udowodnić swą pierwszą tezę, iż porwanie dziecka było dziełem gangsterów i że dr. Condomin był w to wmiieszany. Miss Koeran została skonfrontowana z Condominem, który stwierdził, iż widział ją i złożył na jej ręce w 1932 roku dwa rachunki.

Pierwszym pomyślnym momentem dla Hauptmana w dotychczasowym przebiegu procesu było zeznanie córki dr. Condomina, która oświadczyła, iż nie może stwierdzić z całą pewnością czy fotografia Izydory Tisch, przedstawiona przez obronę jest fotografią osoby, która złożyła ojcu świadka żądanie okupu.

Lipsk, 11. 1. (PAT). Na wezwanie amerykańskich władz sądowych, wyjechał wczoraj z Lipska do Nowego Jorku obywatel polski Joachim Fish, brat zmarłego Fisha, podejrzanego o współudział w porwaniu syna Lindbergha. Fish zeznać będzie w charakterze świadka na rozprawie przeciwko Hauptmanowi. Fishowi towarzyszy w podróży jego małżonka, która prawdopodobnie również stanie przed sądem amerykańskim. Ogółem więc w charakterze świadków wyjechało z Niemiec na proces Hauptmana 7 świadków, m. in. 2-eh policyjantów.

ZAPOBIEGA ODMROŻENIOM RAK KREM PRAŁATOW

Ze sportu.

Sprawozdanie z ogólnopolskiej konferencji prasowej, zwołanej przez Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego do Warszawy, zamieścimy w opracowaniu naszego specjalnego wysłannika red. Kruszony w przedziałkowym „Tygodniku Sportow”

OGÓLNO-POLSKIE ZAWODY SPORTOWE MŁODZIEŻY SZKOLNEJ.

Wilno, 12. 1. (tel. wł.) W Wilnie w dalszym ciągu turnieju hokejowego o mistrzostwo młodzieży szkolnej rozegrano trzy spotkania. Największą niespodzianką przyniósł mecz pomiędzy reprezentacjami Łucka i Warszawy, zakończony zwycięstwem Łucka w stosunku 3:2. Drugie spotkanie Wilno — Poznań zakończyło się zwycięstwem Wilna 4:1. W trzecim spotkaniu Kraków odniósł zwycięstwo nad Lublinem

7-mio godzinny puder do twarzy!

7 p. p. pudruje się przed udaniem się na kolację i tańce.

2-ga w nocy. Nie miała potrzeby się więcej pudrować. Ani śladu polysku na nosie, pomimo wielogodzinnego tańca w dusznej sali.

Nie potrzeba stale się pudrować, by zapobiec polyskowi nosa i tłustości cery. Obecnie nowy wynalazek pozwala pudrować się raz jeden i być absolutnie pewną na przeciąg 7-miu godzin, świeżej, delikatnej cery o „matowym wyglądzie”. Ten cudowny składnik nazywany „Pianką Kremową” jest obecnie zmieszany specjalnym, patentowanym sposobem ze znakomitym paryskim Padrem Tokalon. Przyczynia się do tego, że puder Tokalon trzyma się pięciokrotnie dłużej, niż zwykłe pudry. Ani śladu brzydkiego polysku w naj-

wiejszy upał, po najbardziej męczącej partii tenisa, lub przetańczonych nocy. Puder Tokalon nadaje świeżą, dziewczęcą cerę — fascynującą piękno, któremu nie oprze się żaden mężczyzna. Wypróbuj dziś jeszcze pudełko Pudru Tokalon, a zobaczysz jak różni się on od innych pudrów, ponieważ jest on jedynym pudrem opartym na tajemnicy „Pianki Kremowej”.

Gratis. Każda czytelniczka niniejszego pisma może otrzymać bezpłatnie Luksusową Kaszkę Piękności, zawierającą Krem Tokalon (różowy i biały), oraz rozmaite odcienie Pudru Tokalon. Należy przesłać 70 groszy w znaczku na zwrot przesyłki, opakowania i innych kosztów, do firmy Ontax, oddział 10—P Warszawa, Traugutta 3.

Prawda w Waszym horoskopie

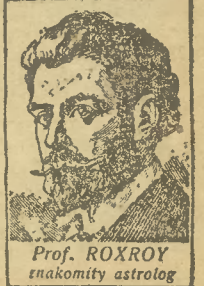
Pozwólcie mi gratisowo cośkolwiek z Waszych doświadczeń z przeszłości oraz przewidywań na przyszłość. Wasze możliwości finansowych i innych spraw opowieść. Wasze widoki na szczęśliwe życie w mał. -ństwie, Wasi przyjaciele i nieprzyjaciele, powodzenie w Waszych przedsięwzięciach i spekulacjach, sprawy spadkowe i t. p. mogą być przez wielką wiedzę astrologiczną rozwiązane.

Pozwólcie mi się wypowiedzieć o Waszych wrażeniach i szczegółach które zmieniają Wasz tryb życia i przyniosą szczęście i powodzenie. Wasze astrologiczne objaśnienia będą obszerne i łatwo zrozumiałe i nie mniej jak 2 całe strony wyniosić.

Podajcie więc koniecznie Waszą datę urodzenia, nazwisko i adres, własnoręcznie i wyraźnie. Jeżeli chcecie, możecie dołączyć 1 zł w znaczku pocztowym na pokrycie kosztów niniejszego ogłoszenia i przesyłki pocztowej. Taka korzystna okazja może się więcej nie powtórzyć więc działajcie zaraz. Proszę się zwrócić do ROXROY Dept. 5528 H Enmastraat 42, Den Haag (Holand). Oplata listu do Holandji 60 groszy.

N. B. Prof. Roxroy cieszy się najwyższym uznaniem wśród swych wielu klientów. Jest on najstarszym i najstarszym astrologiem na kontynencie, praktykuje pod tym samym adresem już od przeszło 20 lat. Dowodem niezawodności jego przepowiedni jest fakt, że wszelkie prace, za które pobiera koszty, dostarcza na zasadach „Zadawanie pod gwarancją — inaczej zwrot pieniędzy”.

N. B. Prof. Roxroy nie zna języka polskiego i dlatego odpowiadać może tylko po niemiecku (na ządanie po francusku lub angielsku).

Prof. ROXROY znakomity astrolog

Bank Polski płacił w dniu 12. 1. 1935 r.	
dolary amerykańskie	5,24
funtów szterlingów	25,84
franki szwajcarskie	171,—
franki francuskie	34,83
guldeny gdańskie	172,34
liry włoskie	45,17
floreń holenderskie	356,85

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 cyfr - jedno słowo. 1, 2, 3, 4 - każde stanowi jedno słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Drobne ogłoszenia

Większe ogłoszenia wśród drobnych 50 % drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeń.

Dla poszukujących posady 2% zniżki
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, ani do zwrotu pieniędzy.

fachowców, którzy opracują i wydrukują Panu piękne nowoczesne druki reklamowe, prosimy zwrócić się do

Drukarni Bydgoskiej S. A.
ul. Soznańska 12-14.

POLECENIA

Fotografie
legitymacyjne 3 szt. i z 6 kart i koloryt 5 zł poleca „Wiol”, Marszałka Focha 16. (F43)

Meble

dobre najkorzystniej kupisz tylko u Stanisława Dobrzyńskiego, Długa 3/ obok Hali groszowej. (23868)

Umacniające

garderobe, czyszczenie, reperacje trwałe, jaknaj-taniej. „Ekonomia”, Dra Emila Warmińskiego 10.

Meble

kupisz zawsze najtaniej tylko u (2812)

Bernarda Nowaka

Bydgoszcz, Długa 10. Uwaga na adres Długa 10.

Dywany

chodniki wyrobymy kokosowe, ceraty, linoleum, tania. M. Szmolke, Bydgoszcz, Jezwicka 22, tel. 1301. (21805)

Za

40 gr ładuje akumulatory radiowyfachowo, Gdańska 54, podwórze. (F407)

Bieliznę

damską i męską, kompletne wyprawy ślubne i dziecięce wykonuje starannie podług najnowszych wzorów ulica Promenada 12 m. 10, wejście z ul. Krakowskiej. (98)

SPRZEDAŻ

Fabryka (F367) masowych i pokupnych artykułów do sprzedania, względnie przyjętym wspólnika. Zgłoszenia filja Dziennika Bydgoskiego pod „Dobra Egzystencja”.

Zakład

fryzjerski, 5 lat prowadzony, dobrze prosperuje, korzystnie sprzedam, cena 1.500. Ruta, Gdynia, Morska 41. (586)

Kolonjalke

prosperującą ulicy Gdańskiej sprzedam mieszkaniem. Oferty filja „Czynsz 65”. (F408)

Kamieniec przy Gdańskiej tania. Wskaże Dziennik. (597)

Sprzedam

dobrze zaprowadzony skład kolonjalny. Adres filja Dziennika. (F405)

Piac

na sprzedaż. Cieszkowskiego 4, m. 3a. (593)

Sprzedam

futro nowe, ciepłe, duże. Ugory 28, m. 2. (607)

Kupię maszynę do mereżki w dobrym stanie. Marta Walsntowicz, Marcinkowskiego 11, m. 2. (F49)

POSAZY WOLNE

Służąca czysta i sumienna z dobrym gotowaniem od 1 stycznia potrzebna. Drukarnia, Hermana Frankego 5. (F41)

Służąca czysta, z dobrem gotowaniem od 1. II. potrzebna. Gdańska 22, skład papieru. (F415)

Fryzjerka

potrzebna. Ułańska 1. (599)

Ekspedjentka

do rzeźnictwa, która zna wyrab mięsa tylko pierwszorzędna siła. (572)

Tepper

Poznańska 10.

Pomocnik

dobry dekorator do składu kolonj. i żelaza potrzebny. F. Brzeski, Kartuzy. (564)

Nie wolno czekać ci będzie zapóźno

Pani wierzy w siłę swej młodości i lekkomyślnie używa szkodliwych kosmetyków. Zły puder rozszerza pory skóry i przyspiesza jej więdnienie. Lecz łatwo może Pani osiągnąć piękny mat skóry nie tylko jej nie niszczyć, lecz zachowując jej urok świeżości. Niezastąpiony puder ABARID nie zawiera metalicznych domieszek, natomiast jest sporządzony ze sproszkowanych cząstek cebulek lilii białej. Dzięki temu jest idealną odżywką dla skóry do której niedostrzegalnie przylega

PUDER ABARID PERFECTION

Cena w tej rubryce 1 wiersz 50 gr.

1 pokojowe: parter. Sienkiewicza 13, portjer.

2 pokoje: z gaz. kuch. Staszica 1/4. komfortowe, słoneczne, łazienka. Al. Ossolińskich 9. Informacje portjer.

LEKCJE

Lekcyj skrzypiec z teorią udzielam. Chrobrego 3-1 (F397)

POSAZY POSZUKUJĄ

Inkasienta magazyniera, inn. Złóżkę kaucej do 2000. Of. „H.”, Dzien. Bydg. Toruń. (58)

Posługi (594) całodziennej poszukuje doskonała kucharka z do-remi poleceniami. Oferty pod „Solidna” do Dzien.

szuka PAN sprzedac lub kupic towar, zdobyc nowych stalych klientow i wziaszyz swe obroty, radzimy ogiaszac sie stale

w „Dzienniku Bydgoskim”

Piegniarzka

zdrowa, czysta, do dziecka z miesięcznego potrzebna zaraz. Wymagane świadectwa ukończone o kursu, praktyki. Mieszkanie utrzymanie, 35 złotych. Zgłoszenia: Nowakowa, Kartuzy. (608)

Służąca

z gotowaniem od 15. I. potrzebna. Bociek, Pomorska 28. (614)

Poszukuję

zaraz względnie później zdolnego sprzedawcę z branz farbiarskiej i drogerijnej z kilkoletnią praktyką. Zgłoszenia pod litera „AB”. Odpisy świadectw pożądane. (615)

Postugaczka

z gotowaniem potrzebna Wełniany Rynek 8, (meble). (591)

Fryzjer

potrzebny zaraz. Sienkiewicza 22. Rychterowa. (F413)

Potrzebna

kucharka do wszystkiego i niana - zdrowa. Cieszkowskiego 9-8. (610)

DZIERZAWY

Rzeźnictwo natychmiast wydzierżawie Oferty „Rzeźnictwo”, Dzien. Bydg. Toruń. (582)

Skład z pokojem wolny. Sienkiewicza 15. (F406)

Skład kolonjalny z urządzeniem, obrót roczny 50.000 złotych, najruchliwsza ulica miasta powiatowego Pomorza, zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia Dziennik „B. B.”. (603)

MIESZKANIA SZUKA

3 pokojowe frontowe, centrum od 1-go marca. Oferty „Par” Poznań „53,53”. (587)

2 ewentl. 3 pokoje kuchnia, śródmięście em. nauczyciel (3 osoby). Oferty ceną Dziennik Bydgoski pod „Emeryt”. (592)

3 pokojowe: odremontowane, parter. Wład. Chwytowo 6/14.

kuchn. Sienkiewicza 26/3.

nowoczesne. Łużycka 29, nar. Nowomiejskiej.

4 pokojowe: wolne. Chocimska 22.

5 pokojowe: II piętro, elektr. Wiadomość Wileńska 6, m. 14.

7 pokojowe: na I piętrze, ul. Gdańska 32 natychmiast do wynajęcia, odpowiedniej również na biura. Wiadomość u właściciela domu m. 7.

Garaze: wydzierżawie. Sienkiewicza 13, portjer.

2 pokoje kuchnię wynajm. Sypialnie, kuchnie sprzedam. Długa 5. (596)

2 pokoje z kuchnią do wynajęcia. Piękna 20. (566)

4 pokojowe mieszkanie z komfortem zaraz do wynajęcia. Plac Weyssenhoffa 3, m. 2. (F410)

Mieszkanie 4-pokojowe obszerne na II piętrze frontowe do wynajęcia zaraz. Gospodarz. Długa 68. (571)

Duże 3 pokoje. Ulica Toruńska 26. (F413)

Pokój z kuchnią do wynajęcia. Nakielska 128. (24178)

POKOJE WOLNE

Pokój Orla 20. (558)

Pokój z kuchnią umeblowane i pokój umeblowany. Ułańska 20. (557)

Umeblowany 20 Stycznia 18-1. (F404)

Pokój do wynajęcia z utrzymaniem całem lub częściowym. Kasprowicza 2, róg Markwarta. (F433)

Pokój duży, ciepły, całodzienne utrzymanie. Gdańska 62 m. 5. (F434)

Umeblowany frontowy. Świętojańska nr. 3-4. (F426)

Pokój na 2 osoby. Dworcowa 54. II. p. (617)

Stancja dlauczennic w inteligentnej rodzinie, pianino. Jagiellońska 26, m. 4. (F431)

2 pokoje umeblowane. Gdańska 52, gospodarz. (605)

1-2 pokoje Piotra Skargi 5-6. (F425)

Pokój jednoosobowy, osobne wejście. Kollataja 6, m. 3. (F428)

Pokój urzędnikowi osobne wejście. Mazowiecka 5-5. (F419)

Pokój niekrepujący. Kościuszki 54-7. (F420)

RÓŻNE

Ostatnie już dni sprzedaży po cenie niższej, bo tylko za zł 90.— zamiast zł 26.— Wielkiej Ilustrowanej Encyklopedji Powszechnej Gutenberga. 20 tomów, wydanie lepsze na papierze bezdrzewnym w ozdobnej płociennej oprawie. Księgarnia Bydgoska N. Gieryna, Bydgoszcz, Plac Teatralny. Korzystajcie z niebawmiej okazji! (569)

Grafolog Król. Jadwigi 13, II p. Informacje bezpłatnie. (549)

Dobra wrózka. Sowińskiego 3, podwórze u góry. (F418)

4 pokojowe mieszkanie z komfortem zaraz do wynajęcia. Plac Weyssenhoffa 3, m. 2. (F410)

Mieszkanie 4-pokojowe obszerne na II piętrze frontowe do wynajęcia zaraz. Gospodarz. Długa 68. (571)

Duże 3 pokoje. Ulica Toruńska 26. (F413)

Pokój z kuchnią do wynajęcia. Nakielska 128. (24178)

POŻYCZKI

Pożyczki noszukuję 3-5 tysięcy zł. za zabezpieczeniem hipotecznym. Dla starszych i samotnych osób, oddam za procent mieszkanie z całkowitem utrzymaniem. Zgł. przyjmuje Bronisław Swiderski, Inowrocław, ul. M. Piłsudskiego 14. (533)

Poszukuję 10.000 do 15.000 tys. zł na I hipotekę. Dom wartości 150.000 w Bydgoszczy Oferty do Dziennik Bydg. pod „Wartość”. (620)

MATRYMONIALNE

Panna posiada całkowitą wyprawę z braku znajomości zapozna pana zawodowego wojskowego lub urzędnika kolejowego na stałej posadzie. Oferty pod „26” fil a Dz. Bydg. (F390)

Wdowa średniego wieku szuka męża na stanowisku. Oferty fotografą agentura Dziennika Bydgoskiego, Gdynia pod „Wesola”. (585)

Panna gospodyni, zatrudniona w lepszym domu lat 39, posiada 3000 złotych i bogatą wyprawę, pragnie poznać pana starszego kawalera lub wdowca, urzędnika lub kolejarza do lat 55 celem ożenku. Oferty do filji Dz. Bydg. pod „3-00”. (F409)

Kupiec kawaler lat 23, posiadający 20 tys. gotówki szuka panny do lat 25 celem ożenku. Majątek wspólnego dobra pożądany. Of. z fotografią, która się zwraca, do Dzien. Bydg. Toruń, „Nr. 28”. (581)

Kawaler lat 28, posiada przedsiębiorstwo, pragnie zbudować dom w Gdyni, poszukuje żony, która by finansowo dopomogła. Oferty fotogr. Agentura Dzien. Bydg. Gdynia pod „Sumienny”. (589)

Kupiec samodzielny, lat 40, posiadający dobry interes, poszukuje żony, Pomorzanki z nieco kapitałem. Oferty nianonimowo proszę kierować pod „Pomorzanka”, Biuro Ogłoszeń, Dworcowa 54. (613)

Panna majątna lat 29 szuka męża do lat 80. Of. Dz. B. „Bogumila”. (621)

gospodarczych, politycznych i aktualnych wiadomości, lektury żywej, barwnej i ciekwej, polecamy

„Dziennik Bydgoski”

Listy przewozowe

z nadrukiem firmowym i z urzędowym stemplem wykonuje szybko i po cenach przystępnych

„DRUKARNIA BYDGOSKA”

POZNAŃSKA 12/14 - TELEFON 315.

Ochrona prywatny

zalatwia sprawy sądowe, administracyjne, karne, procesowe, spadkowe, hipoteczne, waloryzacyjne, kontraktowe, spółkowe, najmu, podatkowe itd., ściąganie należności i udziela porady prawnej.

St. Banaszak,
Bydgoszcz,
Gdańska 35. Tel. 1304.

POLECENIA

Akuszerka
dyplomowana przyjmuje panie, udziela porad, stawia banki. Kiełkiewicz, Krasieńskiego 21/4. (F369)

Meble

na całe życie kupisz najtaniej w składzie fabrycznym firmy Ignacy Grajner Bydgoszcz (12293 ul. Dworcowa nr. 21. UWAGA: Własne warsztaty. Wielki wybór! Solidne wykonanie.

Sweiry
kamizelki, pulowery, ubranka oraz białe trykoty poleca pracownia trykotarska Bukowskiej, Śniadeckich 2. (21102)

Meble

wszelkiego rodzaju, najtaniej i najkorzystniej tylko w Centrali Mebli, Długa 44, przy ul. Jana Kazimierza. (10770)

Mierniczy
przysięgli wykonuje: parcelacje, melioracje, pomiary katastralne, wyłączenia zast. 4 i 5 ustawy rolnej. Podborecki, Focha 10, telefon 1666. (F383)

Spedycja
wykonuje fachowo i tanio W. Wodtke, Gdańska 76, telefon 15. (338)

Meble

artystyczne najkorzystniej kupisz w fabryce mebli E. Bronikowski i Syn, Bydgoszcz, Nakielska 135, telefon 158. (18415)

Przerabianie
kapeluszy aksamitnych, żałobnych i futrz. czapki. Dawniej Dworcowa 9-5, teraz Dworcowa 17, mieszkanie 6, II. (20258)

Łżywy (562)
ostrze. Plac Poznański 5.

Kamczatka

Dworcowa 42, znana Warszawska Pracownia Kusiarska przerabia stare futra na nowe solidnie tanio (gdyż po sezonie). Przyjmuje skóry: garbuje, farbje. (546)

Muzyka
tanečna na wieczorki elektrycznym nagraniem płyt — najtansza. Pogotowie Radjowe", Sienkiewicza 2. (544)

SPRZEDAŻE

Gospodarstwo — Skład
72 morgowe, ziemią pszenną w najlepszym porządku sprzedam tanio lub zamienię na skład z towaram, branża obojętna. Bandurski Gajna, Świętojańska 53, m. 7. (302)

Parcele
przy Sokolej, piękne położenie. Wiadomości Cholewickiego 43 a. (19298)

Willa
sześciopokojowa, ogród, wszelki komfort, najpiękniejsza dzielnica miasta, tuż przy tramwaju, na sprzedaż. Wiadomość ul. Chopina 6. (11706)

Hotel
z restauracją, kolonjalką, zajazdem sprzedam — wydzierżawię — zamienię na rolnictwo lub inny obiekt. Ryczkowska, Wąbrzeźno, Pierackiego 10. (490)

Parcele (F382)
tanio do nabycia. Podborecki, Focha 10, tel. 1666.

Willa
sześciopokojowa ciepła, ogród na sprzedaż. Litewska 3. (F359)

Dom (545)
czyszowy, 9 mieszkań, natychmiast korzystnie sprzedam właściciel. Dworcowa 43. Skład papieru.

Dom
dochodowy odnowiony, dwa składy. Czyżkówko — Koronowska 1. Kruczkowski. (F349)

Sklep
tytoniowy sprzedam korzystnie. Oferty do Dzien. Bydg. pod „Tytoniowy” (551)

Plac
budowlany, mała oficyna, mieszkanie wolne. Wiadomość: stacja benzynowa, Król. Jadwigi. (F393)

Sprzedam
z powodu likwidacji mego przedsiębiorstwa moje 2 ciężarowe samochody, Ford, Chevrolet, do jazdy gotowe, w najlepszym stanie. Anna Lisieńska, Nowe miasto, 19-go Stycznia 4. Telefon 90. (485)

Dom
sprzedam. Żwirki Wigury 50. (483)

Kolonjalkę
mleczarnią sprzedam zaraz. Chwytwo 6—14. (467)

Piekarnię
dobrze zaprowadzoną oddam zaraz. Adres w Dzien. Bydg. (540)

Kiosk
z koncesją, dobrze zaprowadzony na ruchliwej ulicy Inowrocławia z powodu choroby do sprzedania. Tamże jest uruchomione Pośrednictwo Pocztowe z telefonem. Zgł Bronisław Swiderski, Inowrocław, M. Piłsudskiego 14. (532)

150 zł.
kompletny aparat sieciowy „Natawis” w budowanym głośnikiem, trzema lampami Surma, Bydgoszcz, Gdańska 59. (F346)

Zegar
stojący Bäckera sprzedam. Wiadomość filija Dziennika. (F376)

Kuchnię
nową sprzedam. Lubelska 34. (510)

Radjoodbiorniki
140 zł łącznie instalacja. Krasieńskiego 4. (F385)

Pianino (F337)
dobre Lockingen tanio sprzedam. Długa 60, ptr.

Piec
ogniotrwala, galwanizowana wanna kąpielowa i sprzęt kuchenne. Świećka 6. (344)

Radjo (F384)
nowoczesne, czółka ekran. i trójka sieciowa okazynie. Gdańska 137, m. 1.

Torbę
podróżną, nadającą się dla p. Kolejarzy sprzedam. Gdańska 86, m. 2. (F579)

Sypialki
poleca bardzo tanio Stolarz, Gdańska 111. (F36)

Sypialnię (527)
dębowa jasna, kuchnię nowoczesną sprzedam tanio. Grunwaldzka 6, m. 12

Pianino (F364)
Pomorska 27—6.

Korzystnie (F398)
sprzedam czarną dębowa jadalnią. Focha 34—4.

1 wóz (399)
roboczy i sanie spacerowe tanio na sprzedaż. Berthold, Dworcowa 61.

Szafy
łóżka, kuchnie sprzedam Nakielska 15, stolarnia. (536)

Krzeseł-wózek
kula dla chorego, aparat farmaceutyczny (elektryczny) tanio sprzedam. Kościuszki 6—4, od 4—6. (F352)

Futro
80 zł., damskie, nowe, zrebrowe sprzedam. Cieszkowskiego 9—3, niski parter. (522)

Dyszolki
do powoza, lakmi obszyte sprzedam. Dworcowa nr. 75, m. 2. (F366)

Piecyk
elektryczny do nóg, 220 volt, kuchnia gazowa do pieczenia i t. d., kuchnia westfalska, odkurzacz, maszyna do froterowania, motor 750 P. S. z transmisią tanio „Sala Licytacyjna”, Gdańska 42. (449)

KUPNA

Kupię dom
wpł. 7500 zł z wolnym 3 pokoj. mieszkaniem. Zgłoszenia oddział Dziennika Bydgoskiego. Dworcowa pod „Dom 20”. (23)

Majątek
1000—1600 mg. kupię. Może być obdłużony do 75% wartości. Oferty filija Dz. Bydg. „Pośrednicy wykluczeni”. (F391)

Dom
w śródmieściu w cenie 60 tys., wpłaty 40 tys., reszta amortyzacja, kupię. Filija „Amortyzacja”. (F350)

Meblarke
kupię. Fabryka skrzyń, Trzeciego Maja 12. (F371)

Kupię (513)
wózek krzeselkowy dziecięcy. Cholewickiego 4/7

Kontrolny (F341)
zegar dla stróża kupimy. „Madroga”, Matejki 2.

Narzędzia
meble, ubrania kupię. Skład, Gdańska 141. (F386)

Wózek (F381)
reżny, dwukołowy, resorowy kupię. Dworcowa 32, drukarnia Staniewski.

LEKCJE

Lekcje
gry na fortepianie udzielam tanio. Rajewska, Gdańska 76. (F375)

Lekcji (F395)
na fortepianie udzielam 5 zł miesięcznie. Śniadeckich 42-6.

Udzielam
lekcyj języka polskiego, przychodzę w dom. Oferty pod „F. E.” (550)

POSADY WOLNE

Wielka
firma włókiennicza poszukuje przedstawicieli na prowincji dla sprzedaży tkanin i konfekcji osobom prywatnym. Of. sub. „Solidna egzystencja zapewniona” — składać do biura Fuchsa, Łódź, B. Piotrkowska 50. (82)

Agentów
do sprzedawania kos. po wsiach poszukuje „Zniwo”, Lwów, Żółkiewska nr. 34. (23833)

Rutynowana stenotypistkę
z dokładną znajomością języków polsk. i niemieck. oboznana z wszelkimi pracami biurowymi, poszukuje większe przedsiębiorstwo budowlane. Oferty pod „Rutyna” do filii Dziennika Bydg. (F528)

Stużca
dochodząca, gotowanie, pranie, uczciwa, czysta potrzebna. Adres Dziennik. (F388)

Ogrodnik
potrzebny zaraz. Marjanki, pow. Świecie, Niestuchowski. (541)

Stużca
samodzielną do wszystkiego z gotowaniem może się zgłosić. Grunwaldzka 25, kantor. (554)

Pomocnica
książkowa potrzebna. Zgłoszenia filija „Pomocnica”. (F361)

Korespondent
polsko-niemiecki, biegły w stenografii obujękowej i pisanu na maszynie, możliwie z branży papierniczej natychmiast poszukiwany. Oferty z podaniem zadanej pensji kierować do Dzien. Bydg. pod „Z. 333”. (469)

Gospoia
młoda do samotnego. Oferty „Rzetelna”. (566)

Uczeń
stolarski potrzebny. Nakielska 15. (537)

Potrzebne
tancerki lub uczennice do baletu. Dworcowa 70, m. 2, od 15 do 18. (285)

Przychodnia
potrzebna. Król. Jadwigi 2, m. 8. (F362)

Uczeń
gastronomiczny, z polskim i niemieckim językiem potrzebny. Hotel Gelhorn, Bydgoszcz, Dworcowa 89. (F374)

Dziewczę
przychodnia do dzieci. Okole Nowogrodzka 2. (568)

POSADY POSZUKUJA

Administrację
domu przyjm. Zgłosz. pod „Bydgoszczanin” do Dziennika. (534)

Bilanse
zakładanie, prowadzenie ksiąg handlowych wykonują fachowo i tanio pod gwarancją. Of. „Rutynowany” Dziennik. (523)

Posługaczka
z gotowaniem poszukuje pracy. Oferty do Dziennika Bydgoskiego, „Posługaczka”. (524)

Młody
czeladnik piekarski poszukuje posady. Oferty pod „Pracowity” Dziennik Bydgoski. (508)

Poszukuje
posady u adwokata, notariusza wzgl. innej, były pracowity urzędnik sądowy, egzaminowany, lat 27, 5 lat praktyki sądowej, pisze biegle na maszynie każdego systemu. Zgłosz. agentura Dziennika Bydgoskiego, Nowe miasto n/Drwęca. (496)

Lokaj
średnie wykształcenie, szuka posady u kulturalnego pana. Oferty „Lat 26” filija Dziennika. (F342)

Dziewczyna
wiejska do dzieci lub prac domowych szuka posady. Oferty filija „W. 100”. (F340)

Krawcowa
wszechstronnie oboznana swojej pracy — poleca się w dom. Aleje Mickiewicza 1, m. 10. (F373)

DZIERŻAWY

Składu
kolonialnego dobrze posperującego poszukuje. Oferty pod „E. H.” Dziennik Bydgoski. (466)

Poszukuję
składu kolonialnego w większej wiosce kościelnej powiatu tozewskiego lub starogardzkiego. Oferty Dziennik „Kościelna” (456)

Fabrykę
zyskowego materiału wydzierżawię, sprzedam lub przyjmę współnika. Malski, Wąbrzeźno, Pierackiego 10. (489)

Skład (F356)
z 1 pokojem do wydzierżawienia. Wein. Rynek 10.

Piekarnię (F368)
powiecie bydgoskim dostarczeniem kilkunastu kolonialek placących zaraz gotówka z powodu spraw rodzinnych wydzierżawię. Oferty filija Dziennika Bydg pod „Korzystnie”.

Skład
do wynajęcia. Plac Piastowski 19, m. 2. (F360)

3 ciekawe pytania

Które Panią napewno zainteresują. Znajdzie Pani w prospekcie premjowym fabryki Kollontaya. Za 916 najlepszych odpowiedzi wyznaczono premje wartości 6.000 złotych. Odsłone prospekt otrzymać można w każdym sklepie, który prowadzi wyroby firmy Kollontay.

o mydle Kollontay

476

Skład
przy ulicy Mostowej 4 zaraz do wynajęcia. Wiadomość Weynert, Mostowa 7. (499)

Skład
z pokojem i kuchnią zaraz, na życzenie większe mieszkanie. Nakielska 29, mieszka. 5. (509)

Przedsiębiorcy
meblowi! Duży skład ca. 200 kw. metr., biuro, składnica mebli, warsztat, mieszkanie w dzielnicy meblowej przy Wełnianym Rynku, nadające się także na inne przedsiębiorstwa do wydzierżawienia. Blizsze szczegóły poda M. Majewski, Dworcowa 47, m. 10. (254)

Skład
do wynajęcia. Śniadeckich 42. (F396)

MIESZKANIA WOLNE W BYDGOSZCZY

Cena w tej rubryce i wiersz 50 gr.

2 pokojowe:
na biuro. Mostowa 9, I.

4 pokojowe:
wszelkie wygody. Chrobrego 19 4, od 14—16 godz.

2 male
pokoje z kuchnią wynajme Wskaze Dziennik. (F389)

Dwupokojowe
komfortowe. Ossolińskich nr. 9, gospodarz. (F365)

3 pokojowe (542)
mieszkanie wynajme. Wiadomość Nakielska 29, m. 2.

3 pokojowe
ul. Krakowska. Wiadomość ul. Lipowa 14, Kosmała. (F334)

5 pokojowe (F326)
komfortowe. Libelta 10.

Mieszkanie
7-pokojowe nadające się na biuro i mieszkanie (ewtl. mieszkanie i biura oddzielnie) do wynajęcia od 1 lutego. Mowy Rynek róg Melchjora Wierzbickiego. (55)

Mieszkanie
3 pokojowe w spokojnym domu zaraz do wynajęcia. Ks. Skorupki 39, m. 2. (561)

MIESZKANIA SZUKA

Poszukuje
4-ro pokojowego mieszkania z wszelkimi przy należnościami, nie wyżej drugiego piętra, w okolicy miejsk. gimnazjum. Zgłoszenia do filii pod „Platnik”. (F363)

Szukam
pokój z kuchnią zaraz. Lenartowicza 8. (F358)

Trzy
pokojowe ewentl. zamienię 4 na 3 na Bielawach Zgłosz Dzienn. Bydg. pod „Trzy”. (548)

POKOJE WOLNE

Pokój (507)
elegancki. Garbary 30/7.

Pokój (504)
umeblowany tanio. Maksymiljana Piotrowskiego 6/9.

Pokój (F505)
centralne ogrzewanie, łazienka Sw. Trójcy 35/14.

Słoneczny
umeblowany pokój. Grunwaldzka 5—6. (511)

Pokój
dla pań. Plac Poznański 2, m. 8. (519)

Pokój
umeblowany. Pomorska 17—6. (F355)

Pokój
umeblowany. Dworcowa 84—6. (401)

Pokój (402)
słoneczny. Krasieńskiego 11

Pokój
Sw. Trójcy 29-4. (552)

Pokój
20 Stycznia 18—6. (553)

Pokój
utrzymaniem lub bez 2 u. czeni. 3 Maja 6/2. (F440)

Pokój
Kościuszki 3—2. (F372)

Stacja
dla uczni lub uczennice u profesora tanio. Kolataja nr. 6—2. (F355)

Stacja
uczni, uczennice. Cieszkowskiego 9/5. (F353)

Elegancki (F348)
umeblowany, osobne wejście. Śniadeckich 39, m. 6.

Pokój
ciepły panom, uczniom utrzymaniem. Pomorska nr. 70, parter. (F357)

Pokój
frontowy umeblowany do wynajęcia. Cieszkowskiego 8, m. 1. (F387)

Pokój
Emila Warmińskiego 6, portjer. (F370)

Pokój
umeblowany. Staszica 5, m. 5. (F380)

Niekrepujący (F378)
pokój z wszelkimi wygodami. Gdańska 86, m. 2.

POKOJU POSZUKUJA

Szukam
ładnego pokoiku w śródmieściu. Zgłoszenia z ceną pod „126 102” filija. (F377)

Szukam
od 1 lutego pokoju słonecznego, śródmieście, kąpielowy, fortepian, czysty. Oferty filija „S.” (F389)

RÓŻNE

Poszukuje
wspólnika-wspólniczki celem uruchomienia bezkonkurencyjnej hurtowni spożywczej z gotówką 3000 do 4000, do dyspozycji samochód. „Samotny” Dziennik. (514 Bydgoski ego pod „Fauna”.

195 zł.
kompletny aparat bateryjny trzylampkowy „Natawis” łącząc akumulatorki, baterje. Marcinjak, Bydgoszcz, Długa 6. (F347)

Bezpłatnie (23722)
żadaje szczegółowych prospektów czasopisma „Echo Obcojęzyczne” idla znających początki francuskiego, niemieckiego): Warszawa, Waliców 3/4.

„Niemoc płciowa”
poradnik doktora Parczewskiego złotych jeden (znaczkami pocztowymi). Warszawa, wydawnictwo „Swit”, Zórawia 47. (23299)

Najstarsze choroby
jak: cukrzyca, gruźlica płuc i kości, wszelkie choroby skórne, zylaki, rany na gołeniach, wole na szyjach, choroby nerek i pęcherza, najstarsze choroby żołądkowe, astma, choroby nerwowe u młodych i dzieci, nowotwory i narośla choćby największe wewnętrzne i zewnętrzne — uleczalne. Bezpłatnych informacji udziela: Redakcja Miesięcznika „Homeopatja i Zdrowie”, Katowice, Jagiellońska 3. (473)

Największa
fabryka napojów chlodziących i wód mineralnych leczniczych w Polsce (Spółka Akcyjna) odda wyłączone prawo fabrykacji swych wyrobów na Bydgoszcz i okolice. Blizszych wiadomości udzielimy drogą korespondencji. Oferty zainteresowanych składać do „Par” Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod „2,27”. (473)

Przyjezdny
chciałby poznać inteligentną, sympatyczną, czarującą panią dla wspólnych zabaw i wyłeczek w góry. Of. z fotografii, dyskrecja zapewniona. Dzien. Bydg. „Przyjezdny”. (539)

Dziewczynkę
2-letnią oddam na własne Of. pod „Sierotka”. (525)

MATRYMONIALNE

Kupiec
lat 28, przystojny, pozna pannę lub wdowę celem ożenku, która dopomoze do usamodzielnienia się. Dyskrecja zapewniona. Tylko poważne zgłoszenia: Dziennik Bydgoski „Brunet”. (513)

Dla
siostry mej lat 22, skromnej i zgrabnej, nie brydziej, posiadającej 5000 zł poszukuje pana, najchętniej kolejarza. Filija Dz. Bydg. „22”. (F343)

Towarzyszkę
życia, kochającą mundur wojskowy, pragnie poznać kawaler lat 34. Cośkolwiek majątku. Możliwie fotografja Dz. Bydg. „Poznanak”. (543)

Kuzynka (F386)
brunetka, nauczycielka, z braku znajomości pozna pana ze sfer urzędniczych. Cel matrymonjalny. Pannowie poważni życiowo od lat 35, zechcą złożyć oferty

Dnia 9 bm. o godz. 21-ej zasnęła w Bogu po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św. moja najukochańsza i niezapomniana żona. nasza najdroższa i najtroskliwsza mamusia, siostra, ciocia, bratowa i szwagierka

Anna z Ostrowskich Krzywińska

w 51 roku życia.

W ciężkim smutku pogrążeni

L. Krzywiński z córkami — Grudziądz
Jan Ostrowski z żoną i dziećmi — Bydgoszcz
Pelagia Ostrowska, siostra — Bydgoszcz
F. Kozanecki z żoną — Poznań.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w poniedziałek, dnia 14 bm. o godz. 9 w kościele parafjalnym św. Mikołaja. Złożenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku tegoż dnia o godz. 14 z kostnicy cmentarnej. Osobnych zawiadomień nie wysyła się. 565)

Dnia 10 stycznia br. o godzinie 2.30 w nocy zmarła opatrzona Sakramentami św. nasza kochana nigdy niezapomniana matka, teściowa i babcia s. p.

Ewa z Dornowskich Wieze

przeżywszy lat 83, o czym donosi w ciężkim smutku pogrążona

Rodzina.

Koronowo, Bydgoszcz, Królewiec, Kłajpeda, Hamburg, Praga
dnia 12 stycznia 1935 r.

Eksportacja zwłok odbędzie się we wtorek, dnia 15 bm. o godzinie 10-tej przed poł. z domu żałoby Sienkiewicza 27 do kościoła św. Andrzeja, poczem pogrzeb na cmentarz parafjalny. 547

Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rewiru I. Kazimierz Tustanowski, mający kancelarię w Bydgoszczy, ul. Śniadeckich nr. 7, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 18 I. 1935 r. o godz. 10.30 w Bydgoszczy, ul. Gdańska nr. 67, odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Jadwigi Wieze, składających się z mebli oszacowanych na łączną sumę zł. 355. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. 603
Bydgoszcz, dnia 11 stycznia 1935 r.
Komornik (→) K. Tustanowski.

Wywołanie. Fritz Lewandowski z Berlina Lessingstr. 26, zast. przez adwokata Gramatowskiego w Bydgoszczy, wniósł o wywołanie listów hipotecznych, dotyczących hipotek, zapisanych w księdze gruntowej Bydgoszcz k. 1306, w dziale III, pod 1.8 w wysokości 8.000 mk. i pod 1.10 w wysokości 5.000 mk. na rzecz wdowy Augusty Lewandowskiej. Wzywa się posiadacza listów wyżej wymienionych aby najpóźniej w dniu 6 sierpnia 1935 r. o godz. 12 przed interjuszem Sądem (pokój 13) zgłosił swe prawo i przedłożył dokumenty, inaczej bowiem dokumenty te pozbawione będą mocy. 604
Bydgoszcz, dnia 22 grudnia 1934 r. Sąd Grodzki.

Licytacja.

W poniedziałek dnia 14 stycznia 1935 r. o godz. 11.30 sprzedawać się będzie w tut. Ekspedycji Towarowej otryny świeże, zabawki dziecięce różne, wycieraczki kokosowe, ramy i części rowerowe, trutki na szczyry i inne przedmioty. Ekspedycja Towarowa w Bydgoszczy. 598)

Skład Futer D. ANKER

Bydgoszcz, ul. Dworcowa 36, posiada na składzie wielki wybór futer i skórek. Ceny rewelacyjne.

PIANINA I FORTEPIANY światowej sławy marki (24035)
ARNOLD FIBIGER
po cenach fabrycznych dostarcza fabryka KALISZ - SZOPENA 9.

Meble

wszelkiego rodzaju najtaniej i najkorzystniej sprzedaje tylko (21104)
Bydgoska Hala Mebli ul. Śniadeckich 40 narożnik Sienkiewicza.

Odprasowanie reperację i przeróbkę garderoby damskiej i męskiej skutecznie i tanio i do brze. Pierwszorzędne wykonanie mlarowe. Chrobrego 7, m. 3. (13474)

W podróży

w hotelach, w wszystkich uzdrowiskach polskich, księgarniach dworcowych itp. prosimy żądać

Dziennik Bydgoski!

Trumny

Wielki wybór. Niskie ceny.

Ceremonjał

Wełniany Rynek 12 przystanek tramwaju.

Zapisz się

na kursa handlowe przy kursach handlowych **G. Vorreau** Bydgoszcz (563) Marszałka Focha 10. Żądać prospekty!

Wegiel górnośląski Brykiety Koks

Szczapy suche po najniższych cenach dostarcza (528)

Materiały budowlane i opalowe właśc. **E. Haw** Bydgoszcz ulica Toruńska nr. 1 róg Bernardyńskiej. Tel. 793.

Kafle

wielki wybór i bardzo tanio oraz okazjnie piec żelazny emalowany sprzedają **Bracia Schleper** Bydgoszcz ul. Gdańska nr. 140. 609

PIECE

przenośne kaflowe, maszynę do szycia „Adler”, szafy, karnapy i różne meble sprzedają okazjnie **Hala Licytacyjna** Bydgoszcz, Zbożowy Rynek 7 w podwórzu. (616)

Za duszę naszego meża i ojca śp. (F427) **Stanisława Tittenbrunna** weterana 63 r. odprawiają się msza św. grzegorzńska od 7. I. do 8. II. 35. w kościele farnym, o których zawiadomia przyjaciół i znomych zmarłego, złożyła rodzina.

Dyplom. inż. architekt Michał Bojakowski

uorawiony przez Min. Spraw Wewnętrznych do kierowania wszelkimi robotami budowlanymi i do sporządzania projektów, wykonuje prace wchodzące w zakres budownictwa. (520) **Śniadeckich 4, m. 1.**

Maszyny do pisania

małe i duże, nowe i używane najkorzystniej z gwarancją dostarcza **Skóra i Ska, Poznań** Aleje Marcinkowskiego 23.

Pierwszorzędne PIANINA

wprost z fabryki poleca tanio (18186)

B. Sommerfeld

Fabryka Pianin Bydgoszcz, ulica Śniadeckich 2 Filija: Poznań, ul. 27. Grudnia 15.

21453

Najsmaczniejsze najzdrowsze i najobfitsze **obiady 1 zł.** z 4-ech dań **ZACISZU** Śniadeckich 3. (573) tylko w Od godz. 18 do 21 wiecz. specjalności dnia. Do wyboru duże porcje.

Wynalazki

Kancelarię moją połączyłem z biurem po s. p. Dr. M. Kryzanie i urzęduję w Poznaniu ul. Krasieńskiego 9 (474) **Inż. dypl. F. Winnicki** Tel. 6221 i 7222 Rzecznik patentowy Tel. 6221 i 7222

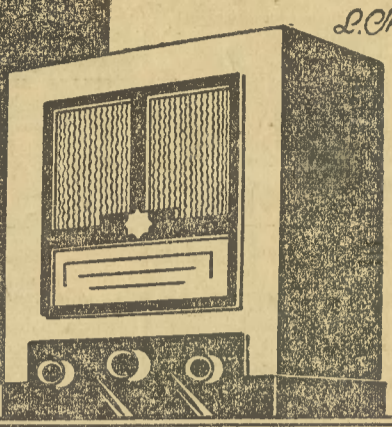
Poważna fabryka masowej produkcji metalowej w Bydgoszczy poszukuje zaraz o wybitnych zdolnościach fachowych **technika lub inżyniera warsztatowca** z ukończoną politechniką, obszerną praktyką w kuźni wykrojowej masowej produkcji narzędziarskiej i konstrukcji maszyn. Siły pierwszorzędne, trzeźwe, pracowite i sumienne mogą się zgłosić pod „G” do Dziennika Bydgoskiego. (397)

Czytelniku! Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli cierpisz moralnie, pozwól mi bezinteresownie określić Twój charakter, zdolności, przeznaczenie i wyszczególnić najważniejsze fakty Twojego życia. Określić kim jesteś, kim być możesz. Poradzić jak żyć i postępować, by zwyciężać przeciwników i osiągnąć sukcesy. Ponadto wybierz na zasadzie astrologii i obliczeń kabalistycznych szczęśliwy numer Twojego losu Loterii Państwowej i wskaż gdzie talony można nabyć. Napisz imię, nazwisko, rok i miesiąc urodzenia. Weź pod uwagę że jestem członkiem nauki, długoletnim redaktorem poczynego pisma „Swit” (Wiedza Tajemna) autorem wielu prac naukowych. Nie przesyłaj żadnego wynagrodzenia, lecz na kszty pocztowe i kancelaryjne załącz 1 złoty w znaczkach pocztowych. Na los nr. 122627 wybrany przezemnie, padła wygrana 150 000 zł. Na uwiełką ilość wybranych przezemnie numerów, padło mnóstwo wygranych, z braku miejsca podaje tylko niektóre: Antoni Szwej, Zabkowice, gm. Wojków Kościelne 10 000 zł., Eugenja Zausznicka, Bank Rzemiełniczy Włocławek 5 000 zł., Cabata Józef, Limanowa, urzędnik rafinerji 10 000 zł., Frychel, Katowice, Brinów, Wodospady 3, 5 000 zł., Aksinczyówna Helena, p-la Hołubice 5 000 zł., Marjan Łonicki, Podhaice 5 000 zł. Przyjęcia osobiste cały dzień. **Warszawa, Redakcja „Swit”, Żórawia 47, Psychografolog, Szyller-Szolnik.** Ogłoszenie załaczyc. Wielkie album chwalebnych protokołów towarzystw naukowych st. m. Warszawy, odczyty i podziękowania najwybitniejszych ludzi swiata, lekarzy i prasy do przejrzenia i sprawdzenia na miejscu. (24019)

ROK 1935

UPLYNIE RADIOSEUCHACZOM
POD ZNAKIEM ODBIORNIKA
TELEFUNKEN TRYUMF

CENA WRAZ Z 4 LAMPAMI 280z

Radio Telefunken gwarancja doskonałości

Cena odbiornika na prąd stały zł. 300,-
RATUJCIE ZDROWIE!

CHORY ŻOŁĄDEK JEST NIERAZ POWODEM POWSTAWANIA NAJROZMAITSZYCH CHORÓB. **ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA** są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, usuwają substancje gnilne, zatruwające organizm. **ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA** stosowane również przy cierpieniach wątroby, nerek, kamieni żółciowych i hemoroidach są chętnie przyjmowane przez chorych.

Kiermasz w „Imperjalu” ulica Dworcowa, narożnik ul. Śniadeckich **Dziś w sobotę od godz. 5-tej Kiszki z kofta nóżki wieprzowe, flaki i inne specjalności** (574) Smakoszów zaprasza Lokal otwarty do rana. gospodarz **MORZEJOWSKI.**

Zawiadamiamy uprzejmie, że biura nasze z dniem 10 stycznia br. przeniesione zostały do nowego lokalu przy **ul. Gdańskiej 30. I piętro, tel. 174**
Z poważaniem **„POLMIN”** Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych ODDZIAŁ w BYDGOSZCZY. (470)

Czytajcie Dziennik Bydgoski **KANTOROWICZA** 22148 **MONASTIQUE** najwyższy twórca Hektor kra'owy

Baran: Pani tak się gapi na aeroplany?
Krowa: A tak! Moja matka to się jeszcze gapiła na pociągi.

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetryowy na stronie 7-lamowej szerokości 33 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł. na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 lam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20% zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50% drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy. Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za redakcję odpowiedzialny: Stanisław Nowakowski w Bydgoszczy; za dział gdyński: Mieczysław Mistat w Gdyni.